

PREDNACRT

**ZAKON
O SUDSKIM TAKSAMA**

U Tuzli, april 2008. godine

**OBRADIVAČ:
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE
TUZLANSKOG KANTONA**

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj _____ 2008. godine, donosi

ZAKON O SUDSKIM TAKSAMA

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1. (plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim Zakonom regulišu se pitanja vezana za sudske takse i utvrđuje postupak i način plaćanja sudskih taksi, kao i druga pitanja u vezi s tim, u postupcima pred Kantonalnim sudom u Tuzli i općinskim sudovima na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).
- (2) Postupci u kojima se plaća sudska taksa i visina sudske takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja se nalazi u prilogu ovog Zakona i čini njegov sastavni dio.

Član 2. (obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev se sastavlja zapisnik, odnosno lice u čijem interesu se preduzimaju radnje.
- (3) Za odluku prvostepenog suda taksu je dužan da plati tužilac, odnosno predlagač, a za sudsku nagodbu taksu su dužne da plate obje strane, ukoliko u nagodbi nije drugačije ugovoreno.
- (4) Za odluku drugostepenog suda i za odluku po vanrednom pravnom sredstvu, taksu je dužan da plati podnosilac žalbe, odnosno lice u čijem interesu je pokrenut postupak po vanrednom pravnom sredstvu.
- (5) Kada su u skladu sa odredbama ovog zakona taksu dužna da plate dva ili više lica zajedno, njihova obaveza je solidarna.

Član 3. (obavezno dostavljanje dokaza o plaćenju taksi)

- (1) Uz podnesak (tužba, prijedlog, pravni lijek i dr.) obavezno se dostavlja dokaz o plaćenju taksi.
- (2) Ukoliko stranka smatra da ispunjava zakonom propisane uslove da bude oslobođena plaćanja takse, mora uz podnesak podnijeti i zahtjev za oslobađanje od plaćanja takse.

- (3) U vlasničkim sporovima o nekretninama, uz podnesak se obavezno prilaže i dokaz o utvrđenoj vrijednosti nekretnine.

Član 4.

(uzajamnost plaćanja takse i preduzimanja radnji u postupku)

- (1) Sud neće preduzimati nikakve radnje ako takseni obveznik nije platio taksu propisanu ovim zakonom. U slučaju podnošenja podneska bez dokaza o plaćenju taksi, sud će pozvati stranku, odnosno njenog punomoćnika, da se uplati taksa u roku od 8 dana, uz upozorenje da će joj podnesak biti vraćen. Ako stranka ne ispoštuje određeni rok, sud će podnesak vratiti uz obavijest da je vraćen zbog neplaćanja sudske takse.
- (2) Rokovi po Zakonu o parničnom postupku ne počinju teći dok taksa nije plaćena ili dok sud nije riješio zahtjev za oslobađanje od plaćanja takse
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko takseni obveznik ne postupi po pozivu suda i u ostavljenom roku ne uplati taksu na uloženi redovni ili vanredni pravni lijek, podnesak neće biti vraćen, već će se nastaviti postupak po uloženom pravnom lijeku, a prinudnoj naplati sudske takse pristupiće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 5.

(vrijeme nastanka obaveze plaćanja takse)

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, taksena obaveza nastaje:

- a) za sudske odluke - danom donošenja sudske odluke, a ukoliko jedna od stranaka nije prisustvovala glavnoj raspravi, od dana dostavljanja pismene obavijesti o datumu donošenja odluke, odnosno danom dostavljanja odluke ako se dostava vrši u skladu sa zakonskim odredbama o dostavi;
- b) za sudske nagodbe - kada se zaključe;
- c) za paušalnu taksu u postupku raspravljavanja zaostavštine - danom donošenja rješenja o nasljeđivanju;
- d) u postupku stečaja - danom donošenja rješenja o glavnoj diobi u postupku stečaja
- e) u postupku likvidacije - danom donošenja rješenja o zaključenju likvidacionog postupka,
- f) za sudske prepise - kada se zatraže od suda;
- g) za ostale radnje - kada se zatraži njihovo preduzimanje.

Član 6.

(izuzeci od obaveze plaćanja takse)

- (1) Izuzetno od obaveze iz člana 3. ovog zakona, za podneske i odluke u upravnim sporovima u stvarima penzijskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja, dječijeg dodatka, starateljstva i socijalne pomoći, taksa se plaća samo ako tužba bude odbijena ili odbačena.
- (2) Taksena obaveza iz stava (1) ovog člana nastaje danom donošenja odluke.

Član 7.

(način plaćanja takse)

Takse predviđene Taksenom tarifom su prihod Budžeta Kantona i plaćaju se u gotovom novcu uplatom na propisani račun javnih prihoda.

Član 8.
(rok zastare naplate takse)

Pravo na naplatu takse zastarijeva u roku od pet (5) godina od dana nastanka taksene obaveze.

DIO DRUGI. OSLOBADANJE OD PLAĆANJA TAKSE

Član 9.
(oslobodeni od obaveze plaćanja takse)

- (1) Od plaćanja takse oslobođeni su:
  - a) država Bosna i Hercegovina i njeni organi,
  - b) entiteti i njihovi organi,
  - c) Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine,
  - d) kantoni i njihovi organi,
  - e) jedinice lokalne samouprave,
  - f) ustanove za socijalni rad,
  - g) članovi porodica šehida - poginulih boraca, ratni vojni invalidi i nezaposleni demobilisani borci, u upravnom sporu i postupku za sudsku zaštitu u vezi sa ostvarivanjem njihovih prava, na osnovu posebne isprave izdate od strane nadležnog organa,
  - h) izdržavana lica u postupcima utvrđivanja i ostvarivanja prava po osnovu zakonskog izdržavanja,
  - i) lica u sporu u vezi sa ostvarivanjem njegovih prava iz radnog odnosa.
- (2) Takse za podneske i radnje ne plaća lice koje poklanja svoju imovinu organima iz stava (1) ovog člana, socijalno-humanitarnim, naučnim ili kulturnim organizacijama, ustanovama ili fondacijama.
- (3) Strano fizičko i pravno lice je oslobođeno plaćanja takse ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili pod uslovom reciprociteta. U slučaju sumnje o postojanju reciprociteta, prethodno se pribavlja mišljenje nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine.

Član 10.
(kada se po zakonu ne plaća sudska taksa)

- (1) U zemljišno-knjižnim postupcima ne plaća se taksa za:
  - a) upis opravdanja predbilježbe,
  - b) potpuno ili djelimično brisanje nekog upisanog prava,
  - c) službene radnje u postupku uređenja, zasnivanja i ispravljanja zemljišnih knjiga, osim ako je greška nastala krivicom titulara prava, u postupku usklađivanja zemljišnih knjiga sa faktičkim stanjem, kao i u postupku za obnavljanje uništenih zemljišnih knjiga, ukoliko se vjerodostojnom ispravom utvrdi da je upis bio prije proveden,
  - d) upis sprovođenja odluke o diobi prava vlasništva ili prava služnosti korištenja, ako su učesnici diobe bili upisani kao suvlasnici tih prava,
  - e) za zabilježbu privremene uprave određene u toku postupka prinudne javne prodaje, kao i za zabilježbu prinudne uprave određene umjesto prinudne javne prodaje,
  - f) naknadni upis supružnika kao suvlasnika na osnovu sudske odluke, ako je jedan od supružnika upisan kao vlasnik u zemljišnim knjigama, kao i za upis kojim se označava idealni dio svakog supružnika na nekretninama koje su u njihovom suvlasništvu,
  - g) upis u zemljišne knjige prava konstituisanih zakonom u korist građana,
  - h) sve ostale radnje koje se poduzimaju po službenoj dužnosti.

- (2) Taksu za upis u zemljišno-knjižnim postupcima dužno je platiti lice u čiju se korist vrši upis. Ako upis traži lice čije se pravo ograničava, opterećuje, ukida ili prenosi na drugo lice, to lice takođe solidarno jamči za plaćanje takse sa licima u čiju se korist vrši upis.
- (3) Taksa za upis u zemljišno-knjižnim postupcima plaća se i kad se upis vrši po službenoj dužnosti, ako se ne radi o upisu koji je oslobođen od takse.
- (4) Ako se u zemljišno-knjižnim postupcima, na osnovu jednog zahtjeva, upisuje više prava u korist jednog lica, taksa se plaća onoliko puta koliko se upisa traži.
- (5) Taksa za upis u zemljišno-knjižnim postupcima plaća se i kad se upis vrši u toku parničnog, vanparničnog ili izvršnog postupka.
- (6) Za davanje usmenih informacija i obavještenja u zemljišno-knjižnim postupcima se ne naplaćuje ni sudska taksa ni dodatni troškovi.
- (7) U postupku stečaja i likvidacije taksa se ne plaća za:
  - a) podneske stečajnog ili likvidacionog upravnika,
  - b) podneske kojima se prijavljuje upis stečajnog ili likvidacionog postupka, ili upis u sudski registar koji se vrši po službenoj dužnosti.
- (8) Za upis odluke o otvaranju stečajnog postupka, odluke o pokretanju postupka likvidacije, kao i odluke o zabrani obavljanja određene djelatnosti, odnosno poslova pravnog lica, ne plaća se taksa.

Član 11.

(ko može biti oslobođen od obaveze plaćanja takse)

- (1) Sud može osloboditi obveznika od plaćanja takse ako bi plaćanjem takse, imajući u vidu visinu sredstava iz kojih se obveznik i članovi njegove porodice izdržavaju, ta sredstva bila u tolikoj mjeri umanjena da bi time bila ugrožena njihova egzistencija.
- (2) Odluku iz stava (1) ovog člana donosi sud na pismeni zahtjev taksenog obveznika. Prije donošenja odluke, sud će cijeliti sve okolnosti, a naročito će uzeti u obzir vrijednost mjerodavnu za naplatu takse, ukupan prihod i imovinu taksenog obveznika i članova njegove porodice, koje takseni obveznik izdržava.
- (3) Pod porodicom u smislu odredaba ovog zakona se podrazumijeva porodica kako je to definisano članom 2. stav (1) Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 35/05).

Član 12.

(dokazi za oslobađanje od obaveze za plaćanje takse)

- (1) Visina prihoda taksenog obveznika i članova njegove porodice, dokazuje se na osnovu uvjerenja nadležnog organa uprave, odnosno drugih pismenih dokaza koje je takseni obveznik dužan da podnese o svom imovnom stanju.
- (2) Uvjerenje iz stava (1) ovog člana služi kao dokaz za oslobađanje od plaćanja takse samo ako od njegovog izdavanja do podnošenja zahtjeva za oslobađanje nije proteklo više od mjesec dana.
- (3) Kada je to potrebno, sud može, po službenoj dužnosti, pribaviti potrebne podatke i obavještenja o imovnom stanju taksenog obveznika i članova njegove porodice, a može o tome saslušati i protivnu stranku.

- (4) Protiv odluke suda u vezi sa zahtjevom za oslobađanje od plaćanja takse nije dozvoljena posebna žalba.

Član 13.

(rješenje o oslobađanju od obaveze plaćanja takse)

- (1) Rješenje o oslobađanju od obaveze plaćanja takse odnosi se na sve takse po odgovarajućem predmetu, bez obzira kada je nastala taksena obaveza.
- (2) Sud može u toku postupka ukinuti rješenje o oslobađanju od plaćanja takse ako utvrdi da je takseni obveznik u stanju da plati taksu, a tom prilikom će odlučiti da li će takseni obveznik u potpunosti ili djelimično platiti taksu od koje je bio ranije oslobođen.

Član 14.

(važnje oslobađanja od obaveze plaćanja takse)

- (1) Oslobađanje od obaveze plaćanja takse dato u parničnom i vanparničnom postupku, kao i u postupku u upravnim sporovima važi i u postupku izvršenja odluka donijetih u tim postupcima, ako se izvršenje zahtjeva u roku od tri mjeseca po pravosnažnom okončanju postupka.
- (2) Oslobađanje od obaveze plaćanja takse u vanparničnom i izvršnom postupku važi i u parničnom postupku koji nastane u toku i povodom vanparničnog i izvršnog postupka.

Član 15.

(lica koja nisu dužna plaćati taksu za drugog)

- (1) Staralac lica čije je boravište nepoznato, staralac imovine čiji je sopstvenik nepoznat, kao i privremeni zastupnik stranke koga sud postavi u postupku, nisu dužni da plaćaju takse za lica koje zastupaju.
- (2) Naplata takse u slučajevima iz stava (1) ovog člana vrši se iz imovine lica koja se zastupaju.
- (3) Neplaćenu taksu u slučajevima iz stava (1) ovog člana sud će unositi u popis taksi i po završetku postupka postupiće u skladu sa odredbama člana 31. ovog zakona.

Član 16.

(lica na koje se odnosi oslobađanje od obaveze plaćanja takse)

- (1) Oslobađanje od obaveze plaćanja takse odnosi se samo na lice kome je to oslobađanje priznato.
- (2) Kada više lica zajednički predaju podnesak ili zajedno preduzmu radnju u postupku, a jedno ili više njih je oslobođeno od obaveze plaćanja takse, lice koje nije oslobođeno dužno je da plati taksu kao da nema oslobođenih od obaveze plaćanja takse.

Član 17.

(uspjeh u postupku i obaveza plaćanja takse)

- (1) Ako u parničnom i izvršnom postupku lice oslobođeno od obaveze plaćanja takse uspije u postupku, taksu koju bi ono bilo dužno da plati da nije bilo oslobođeno, platiće stranka koja ne uživa oslobađanje i to u srazmjeri u kojoj je oslobođena stranka uspjela u postupku.

- (2) Ako se između stranke oslobođene od obaveze plaćanja takse i stranke koja nije oslobođena zaključi sudska nagodba, taksu koju bi trebalo da plati oslobođena stranka platiće stranka koja nije oslobođena, osim ako se stranke drugačije ne dogovore.

Član 18.
(popis takse za plaćanje)

- (1) Kada u postupku pred sudom učestvuju na jednoj strani lice koje je oslobođeno od obaveze plaćanja takse, a na drugoj lice koje nije oslobođeno, sud je dužan da vodi i popis takse koju bi trebalo da plati oslobođeno lice.
- (2) Popis takse se zaključuje po završetku postupka. Ako se postupak završi na način predviđen članom 17. ovog zakona sud će postupiti u skladu sa odredbama člana 31. ovog zakona.

Član 19.
(obračun i kontrola plaćanja takse)

- (1) Iznos takse, koju je takseni obveznik dužan da plati, obračunava službeno lice koje preduzima radnju u postupku. O visini takse, odnosno o obavezi plaćanja takse, sud donosi rješenje protiv koga je dozvoljena žalba u roku od 8 dana po prijemu rješenja. Izjavljena žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
- (2) Kontrolu naplate takse vrši službeno lice koje preduzima radnju u postupku.

**DIO TREĆI. UTVRĐIVANJE VRIJEDNOSTI PREDMETA SPORA
RADI NAPLATE TAKSE**

Član 20.
(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u parničnom postupku)

- (1) U parničnom postupku taksa se plaća prema vrijednosti predmeta spora.
- (2) Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, odredbe propisa o parničnom postupku, na osnovu kojih se utvrđuje vrijednost spora, primjenjuju se i prilikom određivanja vrijednosti spora radi naplate takse.

Član 21.
(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora kod više tuženih)

Ako tužilac jednom tužbom obuhvati dva ili više tuženih i traži da tužbeni zahtjev bude usvojen prema slijedećem tuženom, u slučaju da bude pravosnažno odbijen prema onome koji je u tužbi naveden prije njega, ili ako prema svakom od njih ističe isti zahtjev, ili ako prema pojedinim od njih ističe različite zahtjeve koji su u međusobnoj vezi, vrijednost predmeta spora radi naplate takse određuje se prema zahtjevu čija je vrijednost najveća.

Član 22.
(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u sporovima u vezi sa zakonskim izdržavanjem)

Ako je predmet spora pravo na zakonsko izdržavanje ili potraživanje pojedinih iznosa zakonskog izdržavanja, vrijednost predmeta spora radi naplate takse računa se prema zbiru davanja za tri mjeseca, ako se izdržavanje ne traži za kraće vrijeme.

Član 23.

(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u sporovima iz nasljednog prava)

Ako je predmet spora nasljedno pravo na cijeloj zaostavštini, kao vrijednost predmeta spora uzima se vrijednost čiste zaostavštine, a ako je predmet spora samo jedan dio zaostavštine ili određena stvar iz zaostavštine, kao vrijednost predmeta spora uzima se čista vrijednost tog dijela, odnosno stvari.

Član 24.

(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u vlasničko-pravnim sporovima)

Vrijednost predmeta spora u vlasničko-pravnim sporovima o nepokretnostima, određuje se prema prometnoj vrijednosti nepokretnosti koja je predmet spora, a koju na zahtjev taksenog obveznika utvrđuje komisija koju, shodno članu 10. stav 3. Zakona o porezu na promet nepokretnosti i prava («Službene novine TK», broj 11/01,13/01 i 13/03), imenuje općinsko vijeće u općini na čijoj se teritoriji nepokretnost nalazi.

Član 25.

(šta se uzima kao vrijednost predmeta spora radi naplate takse)

- (1) Kao vrijednost predmeta spora radi naplate takse uzima se:
- a) u diobnim parnicama – vrijednost dijela imovine koja se izdvaja iz zajedničke imovine koja je predmet diobe;
  - b) u parnicama u kojima je predmet spora izvršenje kakve radnje ili trpljenje ili nečinjenje ili izjava volje ili utvrđenje da postoji ili ne postoji neko pravo ili pravni odnos ili da se utvrdi istinitost ili neistinitost kakve isprave – iznos koji je tužilac označio u tužbi s tim da taj iznos ne može biti manji od 500 KM;
  - c) u parnicama za proglašenje prestanka važnosti ugovora o arbitraži – iznos od 500 KM;
  - d) u sporovima o stvarnim i ličnim služnostima i o doživotnom izdržavanju – iznos od 500 KM;
  - e) u sporovima o utvrđivanju reda prvenstva potraživanja u izvršnom postupku – visina potraživanja, a najviše 1000 KM.

Član 26.

(najniži iznos predmeta vrijednosti spora)

Ako se po odredbama članova 20. do 26. ovog zakona ne može utvrditi vrijednost predmeta spora, kao vrijednost se uzima iznos od 500 KM.

Član 27.

(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u izvršnom postupku)

- (1) U izvršnom postupku plaća se taksa prema vrijednosti zahtjeva koji treba izvršiti.
- (2) Pri utvrđivanju vrijednosti zahtjeva u izvršnom postupku za naplatu takse shodno se primjenjuju odredbe članova 20. do 26. ovog zakona.

Član 28.

(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u upravnim sporovima)

- (1) U upravnim sporovima plaća se taksa prema vrijednosti predmeta spora, ako je predmet spora procjenjiv.

- (2) Vrijednost procjenjivog spora utvrđuje se shodno odredbama člana 20. do 26. ovog zakona.
- (3) Ako predmet spora nije procjenjiv, plaća se taksa kao u tarifnom broju 23 Tarife sudskih taksi.

Član 29.

(utvrđivanje vrijednosti predmeta spora u ostalim postupcima)

Kada je u vanparničnom postupku, u zemljišno-knjižnom postupku, u stečajnom postupku i postupku likvidacije za plaćanje takse mjerodavna vrijednost zahtjeva, za njeno utvrđenje će se shodno primjenjivati odredbe člana 20. do 26. ovog zakona, ako u Tarife sudskih taksi nije drugačije određeno.

Član 30.

(promjena vrijednosti predmeta spora u toku postupka)

- (1) Prvobitno utvrđena vrijednost predmeta spora ostaje kao osnov za plaćanje takse, bez obzira da li se ta vrijednost promijenila u toku postupka.
- (2) Ako se pravnim lijekom, odnosno prigovorom protiv rješenja o izvršenju, odluka pobija samo u jednom dijelu, za plaćanje takse za pravni lijek, odnosno prigovor uzima se vrijednost samo pobijanog dijela.
- (3) Ako pravni lijek ulažu obje stranke, taksa za pravni lijek određuje se posebno za svaku stranku prema vrijednosti onog dijela odluke koji se pravnim lijekom pobija.
- (4) U statusnim sporovima, u sporovima za utvrđivanje i u sporovima u kojima se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčani iznos, za plaćanje takse za pravni lijek, mjerodavna je vrijednost prema kojoj je plaćena taksa za tužbu.
- (5) Za pravni lijek koji se ulaže samo protiv odluke o troškovima postupka ili odluke o sporednim potraživanjima, taksa se plaća samo prema iznosu troškova postupka ili iznosu sporednih potraživanja.

DIO ČETVRTI. POSTUPAK ZA NAPLATU NEPLAĆENE TAKSE

Član 31.

(prinudna naplata neplaćene takse)

- (1) Takse čiji se iznos određuje na kraju postupka, takseni obveznik je dužan platiti u roku od 8 dana od prijema rješenja iz člana 19. ovog zakona. Ako takseni obveznik ne plati taksu u navedenom roku, sud će zatražiti od nadležnog poreznog organa na čijoj teritoriji se nalazi prebivalište, odnosno sjedište taksenog obveznika da se naplata dužne takse izvrši prinudnim putem.
- (2) Po prijemu rješenja i zahtjeva suda u smislu stava (1) ovog člana nadležni porezni organ će izdati nalog za plaćanje u skladu sa odredbama člana 41. i 42 Zakona o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 33/02 i 28/04), kojim će se naložiti taksenom obvezniku da u određenom roku plati dugovanu taksu, kao i iznos od 50% visine te takse na ime kaznene takse. Ako taksena obveza ostane neplaćena u roku određenom u nalogu za plaćanje, pristupit će se provođenju procedure prinudne naplate prema odredbama poglavlja XI istog Zakona.

- (3) Nadležni porezni organ će obavijestiti sud o rezultatima naplate sudske takse izvršene prinudnim putem dostavom dokaza o naplati takse.

DIO PETI. POVRAT TAKSE

Član 32.

(pravo na povrat plaćene takse)

- (1) Lice koje je platilo taksu koju uopšte nije bila dužno da plati ili je platilo taksu u iznosu većem od propisanog, kao i lice koje je platilo taksu za sudsku radnju, a ta radnja iz bilo kog razloga nije izvršena, ima pravo na povrat takse.
- (2) Postupak za povrat takse pokreće se na zahtjev lica iz stava (1).

Član 33.

(rok za podnošenje zahtjeva za povrat plaćene takse)

Zahtjev za povrat takse se podnosi sudu u roku od 30 dana od dana kada je taksa plaćena, odnosno od dana saznanja da sudska radnja nije izvršena, a najkasnije u roku od godinu dana od dana kada je taksa plaćena.

Član 34.

(zahtjev za povrat plaćene takse u slučaju medijacije)

Ako se stranke, u toku postupka, a najkasnije do zaključenja glavne rasprave, sporazumiju da će pristupiti rješavanju spora u postupku medijacije i u postupku medijacije postignu sporazum, imaju pravo na povrat naplaćene takse u punom iznosu.

Član 35.

(rješenje o usvajanju zahtjeva za povrat plaćene takse)

Ukoliko usvoji zahtjev za povrat takse, sud će primjerak rješenja dostaviti i nadležnom ministarstvu, radi izvršenja povrata.

Član 36.

(kada se ne plaća taksa)

U postupku povrata takse ne plaća se taksa.

DIO ŠESTI. NADZOR NAD PRIMJENOM OVOG ZAKONA

Član 37.

(nadležan organ za vršenje nadzora)

Nadzor nad provedbom odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo finansija Kantona.

DIO SEDMI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38.

(plaćanje takse u prelaznom razdoblju)

- (1) Za podneske, radnje i isprave po kojima je takse obaveza nastala do dana stupanja na snagu ovog zakona, a taksa nije plaćena, taksa će se platiti u skladu sa propisima i tarifom koji su važili do njegovog stupanja na snagu.
- (2) Ako je do stupanja na snagu ovog zakona plaćena taksa za radnju, koja će se izvršiti poslije njegovog stupanja na snagu, neće se plaćati nova taksa po ovom zakonu, niti će se vraćati više naplaćena taksa.
- (3) Ako je takseni obveznik oslobođen plaćanja takse u postupku, koji do stupanja na snagu ovog zakona nije okončan, dato oslobađanje važi i poslije stupanja na snagu ovog zakona.

Član 39.
(prestanak primjene ranijih propisa)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 13/97 i 14/99).

Član 40.
(završne odredbe)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", a početak će se primjenjivati 30 dana nakon stupanja na snagu.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
SKUPŠTINA

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Broj: _____
Tuzla, _____

Amir Fazlić

TARIFA SUDSKIH TAKSI

DIO PRVI. PARNIČNI I IZVRŠNI POSTUPAK

Tarifni broj 1. (taksa za podneske)

- (1) Za tužbu, protivtužbu, prijedlog za ponavljanje postupka, prijedlog da se prizna odluka stranog suda i odluka stranog arbitražnog suda, plaća se, prema vrijednosti predmeta spora, slijedeća taksa:

a) do 1.500 KM	50 KM;
b) preko 1.500 do 3.000 KM	100 KM;
c) preko 3.000 do 10.000 KM	200 KM;
d) preko 10.000 do 50.000 KM	500 KM;
e) preko 50.000 do 100.000 KM	1.000 KM;
f) preko 100.000 KM	1% na označenu vrijednost spora, ali ne više od 10.000 KM;
- (2) Za tužbu za utvrđivanje i osporavanje očitstva, plaća se taksa u iznosu od 50 KM.
- (3) Za tužbu kojom se traži razvod braka, poništenje braka, utvrđivanje postojanja i nepostojanja braka i utvrđivanje da je brak zaključen plaća se taksa u iznosu od 200 KM.
- (4) Za tužbu zbog smetanja posjeda plaća se taksa u iznosu od 50 KM.
- (5) Za tužbu zbog iseljenja plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (6) Za tužbu zbog otkaza ugovora o zajmu ili zakupu stvari, za tužbu o otkazu ugovora o zakupu poslovnih prostorija plaća se taksa u iznosu od 200 KM.
- (7) Za prijedlog da se dozvoli izvršenje ili obezbjeđenje ili izda privremena mjera, za prijedlog za povrat u prijašnje stanje, za prijedlog za obezbjeđenje dokaza prije pokretanja parnice, za prijedlog za određivanje sudske mjere osiguranja, za odgovor na tužbu ili reviziju, plaća se polovina takse propisana ovim tarifnim brojem.
- (8) Za prijedlog kojim se daje otkaz ugovora o zakupu poslovnih prostorija, plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (9) Za prijedlog da se prizna odluka inostranog suda u statusnim stvarima plaća se taksa u iznosu od 200 KM, a za žalbu protiv donesenog rješenja – 300 KM.
- (10) Za žalbu ili reviziju protiv presude i za žalbu protiv rješenja u sporovima zbog smetanja posjeda, plaća se dvostruka taksa propisana stavom (1) ovog tarifnog broja.
- (11) Za žalbu protiv rješenja kojim je odbijen prijedlog za povrat u prijašnje stanje plaća se polovina takse prema vrijednosti predmeta spora iz stava (1) ovog tarifnog broja, ali ne više od 200 KM.

- (12) Za žalbu ili reviziju protiv ostalih rješenja plaća se taksa propisana u stavu (1) ovog tarifnog broja.
- (13) Za podnesak primljen na zapisnik kod suda, kao i za podnesak primljen na zapisnik u toku rasprave, plaća se taksa za odnosni podnesak, propisana ovim tarifnim brojem.
- (14) Ne plaća se posebna taksa za prepisivanje iz tarifnog broja 27. ove Tarife, ako je zapisnik trebalo sastaviti u više primjeraka.
- (15) Kad je u tužbi stavljen prijedlog za određivanje sudske mjere osiguranja ili kada se u žalbi stavi prijedlog za povrat u prijašnje stanje, plaća se, pored takse na tužbu, odnosno žalbu i taksa na prijedlog propisana stavom (7) ovog tarifnog broja.
- (16) Za prijedlog da se dozvoli izvršenje ili obezbjeđenje ili da se odredi sudska mjera osiguranja, plaća se jedna taksa i kad se predloži istovremeno ili naknadno više sredstava izvršenja, odnosno obezbjeđenja.

Tarifni broj 2.
(taksa za odluke)

- (1) Za presudu prvostepenog suda i rješenje o priznavanju odluke stranog suda ili odluke stranog arbitražnog suda, plaća se taksa prema taksenoj osnovici, propisanoj tarifnim brojem 1. ove Tarife.
- (2) Za presudu zbog propuštanja, presudu zbog odricanja i za presudu na osnovu priznanja donesenu najkasnije na pripremnom ročištu, odnosno na ročištu za glavnu raspravu, ako pripremno ročište nije održano, plaća se polovina takse propisane tarifnim brojem 1. ove Tarife.
- (3) Za rješenje o odbacivanju tužbe, koje se shodno Zakonu o parničnom postupku donosi prije ili u toku prvostepenog postupka, plaća se polovina takse propisane tarifnim brojem 1. ove Tarife, ali ne više od 200 KM.
- (4) Za rješenje o prijedlogu za dozvolu izvršenja ili obezbjeđenja, kao i za rješenje o određivanju sudske mjere osiguranja, odnosno naredbe, plaća se polovina takse propisane tarifnim brojem 1. ove Tarife.
- (5) Taksa za konačnu odluku plaća se prema vrijednosti ostatka spornog predmeta koji nije obuhvaćen dopunskom presudom.
- (6) Za presudu prvostepenog suda koja je donesena u vezi sa protivtužbom plaća se taksa kao da je o protivtužbi posebno raspravljano.
- (7) Ako je više parnica spojeno radi zajedničkog raspravljanja, taksa za presudu plaća se posebno za svaku parnicu, kao da ne postoji spajanje više parnica.
- (8) Za dopunsku presudu ili rješenje neće se plaćati taksa ako je za odluku koja je dopunjena plaćena taksa prema punoj vrijednosti spora. Takođe se neće plaćati taksa za donošenje odluke kojom se vrši naknadna ispravka ranije donijete odluke.
- (9) Za rješenje o izvršenju ili obezbjeđenju, plaća se jedna taksa, bez obzira da li je odlučeno o više sredstava izvršenja, odnosno obezbjeđenja i bez obzira da li je odlučeno istovremeno ili naknadno.

Tarifni broj 3.
(taksa za sudsku nagodbu)

Za sudsku nagodbu u toku prvostepenog postupka plaća se prema vrijednosti na koju su se stranke poravnale, polovina takse propisane tarifnim brojem 1. ove Tarife.

DIO DRUGI. VANPARNIČNI POSTUPAK

Tarifni broj 4.
(opšte odredbe)

- (1) Za prijedlog kojim se pokreće postupak u vanparničnoj stvari, izuzev kada se radi o postupcima koji su predviđeni u tarifnim brojevima 8. do 12. ove Tarife, plaća se taksa u iznosu od 60 KM.
- (2) Za prijedlog i odluku za proglašenje nestalog lica u ratu umrlim i dokazivanje smrti lica u ratu, ne plaća se taksa.
- (3) Taksa na nalog za iseljenje iz poslovnih prostorija uračunava se u taksu na odluku suda koja bude donijeta povodom prigovora protiv naloga. Ako je taksa na nalog veća od takse koja je plaćena na odluku povodom prijedloga za izdavanje naloga za iseljenje iz poslovnih prostorija, u tom slučaju će se naplatiti razlika.

Tarifni broj 5.
(taksa za odluku u vanparničnom postupku)

- (1) Za odluku suda u vanparničnom postupku plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (2) U svim vanparničnim postupcima primjenjivaće se shodno odredbe stava (8) iz tarifnog broja 2. ove Tarife.

Tarifni broj 6.
(taksa za sudsku nagodbu u vanparničnom postupku)

Za sudsku nagodbu u svim vanparničnim postupcima plaća se taksa u iznosu od 50 KM.

Tarifni broj 7.
(taksa za žalbu u vanparničnom postupku)

Za žalbu protiv odluke prvostepenog suda u vanparničnom postupku, plaća se taksa u iznosu od 100 KM.

Tarifni broj 8.
(taksa za raspravljanje zaostavštine)

- (1) Za raspravljanje zaostavštine plaća se taksa prema vrijednosti čiste zaostavštine i to:

a) do 5.000 KM	- 50 KM,
b) preko 5.000 KM do 20.000 KM	- 100 KM,
c) preko 20.000 KM do 50.000 KM	- 150 KM,
d) preko 50.000 KM do 100.000 KM	- 200 KM,
e) preko 100.000 do 200.000 KM	- 300 KM,
f) preko 200.000 do 500.000 KM	- 500 KM,

- g) preko 500.000 KM - 500 KM + 1% na razliku
iznad 500.000 KM ali ne više od 5.000 KM.
- (2) Taksa se plaća samo ako je postupak za raspravljanje zaostavštine završen donošenjem rješenja o nasljeđivanju. Taksa na rješenje o naknadno pronađenoj imovini plaća se prema vrijednosti naknadno pronađene imovine, a u skladu sa stavom (1) ovog tarifnog broja.
- (3) Taksu plaćaju nasljednici u srazmjeri nasljednih dijelova.
- (4) Prilikom utvrđivanja čiste vrijednosti zaostavštine odbiće se ostaviočevi dugovi, troškovi sahrane ostavioaca, legati i drugi tereti, troškovi popisa i procjene zaostavštine i drugi troškovi.
- (5) Ne plaća se posebna taksa za diobu nasljedstva ako nasljednici sporazumno predlože diobu i sporazum o diobi bude unesen u rješenje o nasljeđivanju.
- (6) Za zabilježbu prvenstvenog reda i uknjižbu ustupanja prvenstva kao i za ostale zabilježbe vezane za zaostavštinu plaća se taksa propisana tarifnim brojem 14. ove Tarife.

Tarifni broj 9.
(taksa za sastavljanje i čuvanje testamenta)

Taksa u iznosu od 50 KM plaća se za:

- a) prijedlog za sastavljanje sudskog testamenta,
- b) sastavljanje sudskog testamenta,
- c) prijedlog kojim se traži čuvanje testamenta u sudu,
- d) opoziv testamenta sastavljenog pred sudom,
- e) prijedlog za vraćanje testamenta koji se nalazi na čuvanju u sudu,
- f) vraćanje testamenta koji se zamjenjuje.

Tarifni broj 10.
(taksa za prijedlog i odluku u postupku diobe zajedničke imovine)

Za prijedlog i odluku da se provede dioba zajedničke imovine taksa se plaća prema vrijednosti imovine i to:

- a) do 5.000 KM - 50 KM,
- b) preko 5.000 KM do 20.000 KM - 100 KM,
- c) preko 20.000 KM do 50.000 KM - 150 KM,
- d) preko 50.000 KM do 100.000 KM - 200 KM,
- e) preko 100.000 do 200.000 KM - 300 KM,
- f) preko 200.000 do 500.000 KM - 500 KM,
- g) preko 500.000 KM vrijednosti - 500 KM + 1% na razliku
iznad 500.000 KM ali ne više od 5.000 KM.

Tarifni broj 11.
(taksa za prijedlog za uređenje međe)

Za prijedlog za uređenje međe plaća se taksa u iznosu od 100 KM.

Tarifni broj 12.
(taksa za ovjeru potpisa, rukopisa, prijepisa i prevoda)

- (1) Za podnesak kojim se traži ovjera potpisa, rukopisa, prijepisa i prevoda plaća se taksa u iznosu od 10 KM.

- (2) Za ovjeru prepisa plaća se taksa - za prvi polutabak 10 KM, a za svaki slijedeći polutabak iznos od 5 KM.
- (3) Za ovjeru rukopisa plaća se taksa za prvi polutabak 10 KM, a za svaki slijedeći novi polutabak iznos od 5 KM.
- (4) Za ovjeru potpisa sudskog tumača na prijevodima plaća se taksa u iznosu od 10 KM.
- (5) Za ovjeru potpisa na punomoći plaća se taksa u iznosu od 10 KM,
- (6) U postupku prodaje stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, plaća se taksa za ovjeru potpisa na ugovoru u iznosu od 10 KM a za upis u knjigu položenih ugovora 20 KM, dok se za ovjeru potpisa na ostalim ugovorima plaća taksa u iznosu od 50 KM,
- (7) Za podnesak, odnosno ovjeru produženja roka važenja ugovora plaća se 50% od iznosa takse iz stava (6) ovog tarifnog broja.
- (8) Potpis na ispravi koju izdaju državni organi, potpisi ovlašćenih lica za potpisivanje firmi ili pravnog lica smatraju se kao jedan potpis, ako su propisima ili pravilima za potpisivanje ovlašćena dva ili više lica.
- (9) Za podnesak kojim se traži ovjera potpisa (rukoznaka) na ispravi plaća se jedna taksa, bez obzira koliko se potpisa (rukoznaka) na ispravi ovjerava.
- (10) Za ovjeru potpisa (rukoznaka) i pečata, plaća se jedna taksa.
- (11) Ako se jednim podneskom traži ovjera potpisa (rukoznaka) na više isprava plaća se taksa na podnesak.
- (12) Pod polutabakom podrazumjeva se list hartije od dvije strane formata A-4. Započeti polutabak računa se kao cijeli. Kada je vrijednost ugovora procjenjiva, ali nije u ugovoru označena, za ovjeru potpisa na ugovoru plaća se dvostruka taksa iz stava (6) ovog tarifnog broja.
- (13) Za ovjeru potpisa na punomoćju, odnosno ugovoru plaća se jedna taksa, bez obzira da li se ovjerava jedan ili više potpisa.

DIO TREĆI. ZEMLJIŠNO-KNJIŽNI POSTUPAK

Tarifni broj 13. (taksa za podneske)

Za podnesak kojim se traži upis prava vlasništva, upis ili brisanje uknjižbe, zabilježbe ili predbilježbe kao i upis prava upravljanja ili prava korišćenja na nekretninama, plaća se taksa u iznosu od 30 KM.

Tarifni broj 14. (taksa za upise podataka)

- (1) Sudsku taksu snosi lice u čiju korist se vrši uknjižba, osim ako ugovorne strane ne utvrde drugačije.

- (2) Visina takse određuje se prema vrsti i vrijednosti predmeta pravnog posla, kako slijedi:
- a) uknjižba vlasništva 0.2%,
  - b) uknjižba hipoteke, zemljišnog duga ili doživotnog prava uživanja, trajnog prava korištenja, stvarnih služnosti i tereta, pravo dugoročnog najma i zakupa, prava preče kupovine i realnih tereta 0.2%,
  - c) uknjižba hipoteke za odobravanje kredita za privrednu djelatnost 0.2%,
  - d) minimalni iznos sudske takse za uknjižbu 50 KM,
  - e) maksimalni iznos sudske takse za uknjižbu 100.000 KM,
  - f) uknjižba predbilježbe ili zabilježbe naplaćuje se paušalno 50 KM.

Tarifni broj 15.
(takse za prijepise i izvatke)

- (1) Za prijepise i izvatke plaća se slijedeća taksa:
- a) za izdavanje neovjerenog prijepisa ili izvatka 5 KM,
  - b) za izdavanje ovjerenog prijepisa ili službenog izvatka 10 KM,
  - c) za izdavanje uvjerenja i potvrda 5 KM.
- (2) Za dopune i potvrde prijepisa i izvadaka naplaćuje se ista taksa kao i za njihovo izdavanje

Tarifni broj 16.
(taksa za žalbu ili prigovor)

Za žalbu ili prigovor protiv rješenja u zemljišno-knjižnim postupcima plaća se taksa u iznosu od 50 KM.

DIO ČETVRTI. TAKSE U POSTUPKU STEČAJA I LIKVIDACIJE

Tarifni broj 17.
(takse za podneske)

- (1) Za prijedlog da se otvori postupak stečaja ili likvidacije, plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (2) Za prijavu povjerilaca u postupku stečaja ili likvidacije, plaća se taksa u iznosu od 1% od vrijednosti potraživanja, s tim da ne može biti manja od 50 KM niti veća od 10.000 KM.
- (3) Za žalbu protiv odluke o stečajnom ili likvidacijskom postupku plaća se taksa u iznosu od 1% od vrijednosti potraživanja, s tim da ne može biti manja od 100 KM niti veća od 10.000 KM.
- (4) Kao osnov za plaćanje takse na prijave povjerilaca uzima se iznos potraživanja koji povjerilac prijavljuje. Pri tome će se uzimati da uslovljena tražbina nije uslovljena. Ako jedan povjerilac prijavi više potraživanja taksa se plaća na ukupan iznos tih potraživanja.

Tarifni broj 18.
(taksa u stečajnom postupku)

- (1) U stečajnom postupku, od zbira iznosa koji su upotrebljeni ili stoje na raspolaganju za podmirenje dugova stečajne mase, plaća se taksa u iznosu od 100 KM do 1.000 KM, u zavisnosti od složenosti postupka.
- (2) Taksu u stečajnom postupku određuje sud po okončanju postupka, a dužan je platiti stečajni upravnik iz stečajne mase nakon pravosnažnosti rješenja o glavnoj ili naknadnoj diobi.

PETI DIO. UPIS U SUDSKI REGISTAR

Tarifni broj 19. (taksa za podneske)

- (1) Za prijavu u sudski registar plaća se taksa u iznosu od 50 KM.
- (2) Ako se jednom prijavom traži više upisa za isto pravno lice, plaća se samo jedna taksa iz ovog tarifnog broja.

Tarifni broj 20. (taksa za upise u sudski registar)

- (1) Za rješenje o upisu osnivanja privrednog društva plaća se taksa u iznosu od 400 KM.
- (2) Za rješenje o upisu osnivanja dijelova privrednog društva, plaća se taksa u iznosu od 200 KM.
- (3) Za rješenje o upisu osnivanja drugih pravnih lica koji nisu navedeni u stavovima (1) i (2) ovog tarifnog broja plaća se taksa u iznosu od 300 KM.
- (4) Za rješenje o upisu lica ovlašćenog za zastupanje pravnog lica plaća se taksa u iznosu od 150 KM.
- (5) Za rješenje o upisu prava vršenja spoljnotrgovinskog prometa plaća se taksa u iznosu od 300 KM, pored iznosa iz stava 1 ovog tarifnog broja.
- (6) Za rješenje o upisima koji nisu obuhvaćeni predhodnim stavovima ovog tarifnog broja plaća se taksa u iznosu od 150 KM po jednom upisu.
- (7) Za zahtjev za brisanje upisa iz sudskog registra plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (8) Za rješenje po zahtjevu za brisanje upisa, plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (9) Kada se više privrednih društava spajaju u jedno, pored takse za podnesak plaća se i taksa iz stava (6) ovog tarifnog broja, kao i taksa za upis novoosnovanog privrednog društva.
- (10) Ako se jednim podneskom traži više upisa, plaća se taksa za svaki upis posebno.
- (11) Za žalbu na rješenje donijeto u postupku upisa u sudski registar plaća se taksa u iznosu od 200 KM.

Tarifni broj 21. (taksa za objavljivanje upisanih podataka)

- (1) Za dostavljanje upisanih podataka radi objavljivanja u službenom glasniku plaća se taksa u iznosu od 50 KM.
- (2) Za objavljivanje podataka čije je upisivanje traženo jednim podneskom, plaća se samo jedna taksa iz ovog tarifnog broja.

DIO ŠESTI. UPRAVNI SPOR I POSTUPAK ZA SUDSKU ZAŠTITU

Tarifni broj 22.
(taksa za tužbu u upravnim sporovima)

- (1) Za tužbu protiv upravnog akta plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (2) Za tužbu u sporovima iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, dječijeg dodatka, starateljstva, usvojenja i socijalne pomoći plaća se taksa u iznosu od 20 KM.
- (3) Za tužbu za ponavljanje postupka plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
- (4) Za zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke u upravnom sporu plaća se taksa u dvostrukom iznosu od takse iz stavova (1) i (2) ovog tarifnog broja.
- (5) Ako je uz tužbu protiv upravnog akta stavljen i zahtjev za odlaganje od izvršenja upravnog akta, plaća se taksa u iznosu od 150 KM.

Tarifni broj 23.
(taksa za odluke)

Za presudu u postupku u upravnom sporu plaća se:

- a) kada je predmet spora procjenjiv - 1% od vrijednosti spornog predmeta, s tim da ne može biti manja od 100 KM ni veća od 5000 KM;
- b) kada je predmet spora neprocjenjiv - 100 KM;
- c) kada se radi o sporovima iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, starateljstva, dječijeg dodatka, usvajanja i socijalne pomoći taksa za presudu plaća se u iznosu od 20 KM;
- d) ako je predmet spora djelimično procjenjiv, taksa se plaća kao da je predmet procjenjiv.

DIO SEDMI. POSEBNI SLUČAJEVI

Tarifni broj 24.
(taksa za sudska uvjerenja i potvrde)

- (1) Za podnesak kojim se traži izdavanje uvjerenja plaća se taksa u iznosu od 5 KM.
- (2) Za izdato uvjerenje se plaća taksa u iznosu od 10 KM.
- (3) Za potvrdu o pravosnažnosti ili izvršnosti koja se stavlja na sudski otpravak plaća se taksa u iznosu od 5 KM.
- (4) Ako se jednim uvjerenjem potvrđuje više činjenica, plaća se jedna taksa.
- (5) Plaćanju takse iz stava (1) ovog tarifnog broja podliježu i elektronski podnesci kao i svaki naknadni podnesak kojim se dopunjava ili mijenja prvobitni podnesak.

Tarifni broj 25.
(taksa za punomoć)

- (1) Za izdavanje usmene punomoći pred sudom, za usmeno opozivanje ili otkaz punomoći pred sudom plaća se taksa u iznosu od 10 KM.
- (2) Za sudsku obavijest o opozivu ili otkazu punomoći plaća se taksa u iznosu od 5 KM.

- (3) Ako više lica ovlaštenih za potpisivanje pravnog lica izdaju punomoć jednom zastupniku, plaća se taksa za jednu punomoć.
- (4) Za izdavanje usmene punomoći po stavu (1) ovog tarifnog broja, plaća se jedna taksa i kad više lica istovremeno izdaju punomoć jednom ili većem broju lica.

Tarifni broj 26.
(taksa za razmatranje spisa)

Za pismeni podnesak za razmatranje završenih sudskih spisa plaća se taksa u iznosu od 5 KM.

Tarifni broj 27.
(takse za prijepise)

- (1) Za pismeni ili usmeni zahtjev da se izvrši prepisivanje sudskog akta, plaća se taksa u iznosu od 5 KM.
- (2) Za prepisivanje sudskih akata kao i za prepisivanje akata iz zbirke isprava koje je sud izvršio na zahtjev stranke, plaća se od svake započete stranice originala taksa u iznosu od po 5 KM.
- (3) Za izdavanje prijepisa raspravnog zapisnika plaća se polovina takse iz stava (1) ovog tarifnog broja.
- (4) Za izdavanje transkripta audio zapisa plaća se taksa od 2 KM po stranici. Kao cijela stranica smatra se svaka započeta stranica teksta u standardnom formatu.
- (5) Za izdavanje audio zapisa na CD-u plaća se taksa u iznosu od 5 KM.
- (6) Ako se istovremeno sudski prijepis ovjerava plaća se posebna taksa za ovjeravanje u iznosu od 5 KM.
- (7) Za prijepis raspravnog zapisnika koji je izrađen istovremeno sa sastavljanjem originala plaća se polovina takse iz stava (1) ovog tarifnog broja.
- (8) Pod prepisom se ne podrazumijevaju: fotokopija ili kopija, koja je preslikani original ili matrica, uključujući uvećanje i umanjenje, mehaničkim ili elektronskim presnimavanjem, hemijskom reprodukcijom ili nekom drugom ekvivalentnom tehnikom kojom se precizno reprodukuje original.

Tarifni broj 28.
(taksa za izvode iz sudskog registra i drugih javnih knjiga)

- (1) Za izvode iz sudskog registra ili drugih javnih knjiga koje vodi sud, ako se izdaju na zahtjev stranke, plaća se taksa u iznosu od 10 KM po stranici.
- (2) Kada je izvod sastavila sama stranka i podnijela ga sudu na potvrdu plaća se polovina takse iz ovog tarifnog broja.

Tarifni broj 29.
(taksa za sudski depozit)

- (1) Za čuvanje (depozit) novca, stvari i papira od vrijednosti na zahtjev stranke, plaća se godišnje 1% vrijednosti, s tim da iznos takse ne može biti manji od 100 KM.

- (2) Taksa se plaća za svaku godinu unaprijed, a započeta godina računa se kao cijela.
- (3) Ako se vrijednost stvari ne može procijeniti po njihovoj prirodi, izvršice se procjena od strane vještaka o trošku deponenta.

Tarifni broj 30.
(taksa za protest isprava)

- (1) Za molbu za protest mjenice, čeka i drugih isprava ili ugovora zbog neakceptiranja, neisplate ili neispunjenja, plaća se taksa u iznosu od 5 KM.
- (2) Za protest isprave se plaća taksa prema vrijednosti, i to:
- a) do 50 KM - 5 KM,
  - b) preko 50 KM do 500 KM - 25 KM,
  - c) preko 500 KM - 50 KM.
- (3) Ako se jednom molbom traži više protesta odnosno zamjena protesta, plaća se jedna taksa za molbu, ali se u tom slučaju plaća posebna taksa za svaki protest, odnosno zamjenu protesta.

Tarifni broj 31.
(taksa za ostale upise)

Za podnesak koji stranka usmeno daje na zapisnik pred sudom plaća se taksa predviđena u ovoj Tarifi za odnosni podnesak.

Tarifni broj 32.
(taksa za postupke pred arbitražom)

- (1) Za prijedlog stranke da sud postavi arbitra ili predsjednika arbitraže plaća se taksa u iznosu od 25 KM.
- (2) Za prijedlog o izuzeću arbitra plaća se taksa u iznosu od 50 KM.
- (3) Za sastavljanje potvrde o pravosnažnosti i izvršnosti presude arbitraže plaća se taksa u iznosu od 25 KM.

Tarifni broj 33.
(taksa za zahtjev za izuzeće)

Za zahtjev za izuzeće plaća se taksa u iznosu od 30 KM.

Obrazloženje uz prednacrt Zakona o sudskim taksama

I-Pravni osnov za donošenje zakona

Pravni osnov za donošenje Zakona sadržan je u članu 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj:7/97 i 3/99) i ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj:13/99, 10/00,14/02, 6/04 i 10/04), kojim je propisano da Skupština Tuzlanskog kantona donosi zakone i druge propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona.

Dalje, pravno uporište za donošenje ovog zakona sadržano je u osredbama članova 10. i 11. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj: 22/06), kojim je regulirano da kantonima pripadaju naknade i takse u skladu sa kantonalnim propisima, te da se iz kantonalnog budžeta finansiraju institucije sudske vlasti kantona.

II- Razlozi za donošenje zakona

Polazeći od činjenice da su sudske takse propisane velikim brojem zakonskih propisa, usvojenim na različitim zakonodavnim nivoima u Bosni i Hercegovini, te da u ovom entitetu svaki kanton ima svoj zakon o sudskim taksama, visina sudskih taksi i neki od principa za određivanje visine ili osnova za oslobađanje od obaveze plaćanja tih taksi, nerijetko se u velikoj mjeri razlikuju što, posmatrano sa tog aspekta, rezultira nejednakim tretmanom stranaka u istim sudskim postupcima.

Pored toga, analizom dosadašnje prakse u sudovima u Bosni i Hercegovini je utvrđeno da sudovi primjenjuju različite interne procedure u prikupljanju sudskih taksi, pri čemu su naročito izraženi praktični problemi u pogledu nadzora i prinudne naplate sudskih taksi.

Zbog toga je Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV) pokrenulo inicijativu za izmjenu postojećih zakona o sudskim taksama, te je krajem 2006. godine formiralo radnu grupu, u koju su imenovani predstavnici sudova iz cijele Bosne i Hercegovine i entitetskih ministarstava pravde i finansija, sa zadatkom da pripreme nacrt Zakona o sudskim taksama i Tarifom sudskih taksi sa jedinstvenim rješenjima usmjerenim ka ujednačavanju visine taksi i efikasnosti njihove naplate.

Na sjednici VSTV-a, održanoj 15.11.2007. godine, razmatran je i usvojen nacrt pomenutog Zakona i Tarife, koji je dostavljen ministarstvima pravde na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou, na razmatranje i usvajanje pred nadležnim tijelima, s preporukom da se u cilju kreiranja racionalnog i harmoniziranog zakonskog okvira, razmotri mogućnost usvajanja ovog zakona u Federaciji BiH, na entitetkom nivou.

Obzirom da u tom pogledu, na federalnom nivou nisu pokrenute odgovarajuće aktivnosti, niti ima nagovještaja kada bi se to moglo desiti, a imajući u vidu da je nedavno na zajedničkom sastanku resornih ministara za pravosuđe sa predstavnicima VSTV-a i USAID-ovog Projekta razvoja sektora pravosuđa, održanom u Sarajevu 12.3.2008. godine, zauzet stav da se žurno pristupi aktivnostima na pripremi i donošenju zakona o sudskim taksama na kantonalnom nivou, sukladno tome je pripremljen i prednacrt ovog kantonalnog Zakona.

Kako je ocijenjeno da se inoviranjem važećeg kantonalnog Zakona o sudskim taksama ("Službene novine TPK", broj 13/97 i "Službene novine TK", broj 14/99), nemogu ugraditi nova rješenja, koja su rezultat promjene niza procesnih zakona i restrukturiranja sudova, kao i uvođenja notarijata, ocijenjeno je da postoje opravdani razlozi da se pristupi izradi i donošenju novog kantonalnog Zakona o sudskim taksama sa Tarifom sudskih taksi.

III- Obrazloženje pojedinih rješenja

1. U dijelu prvom Zakona o sudskim taksama, kao što je i uobičajeno, sadržane su opće odredbe o pitanjima regulisanim ovim Zakonom, zatim je određeno ko su obveznici i kada nastaje obaveza plaćanja sudskih taksi, kao i izuzeci od te obaveze, te način plaćanja i rok u kome zastarijeva pravo na naplatu sudskih taksi.

U ovim odredbama, pored manjih terminoloških izmjena izvršenih u cilju usklađivanja sa novim procesnim zakonima, kao što je promjena instituta "sudskog poravnanja" u "sudsku nagodbu", shodno novom federalnom Zakonu o parničnom postupku iz 2003. godine, te produžavanju roka zastare prava na naplatu sudskih taksi, sa dvije godine po isteku godine u kojoj je taksu trebalo naplatiti na pet godina računajući od dana nastanka taksene obaveze, cijenimo potrebnim ukazati na novine sadržane u odredbama članova 3. i 4. Naime, iako je u svijetu uobičajena praksa da strana koja pokreće sudski spor plaća većinu taksi unaprijed, to nije slučaj u BiH, jer kako je pokazala pomenuta analiza VSTV-a, važećim zakonima nije uvjetovano pokretanje postupka plaćanjem takse, te se stoga pitanje plaćanja sudskih taksi u većini slučajeva pretvara u predmet izvršenja.

Stoga je odredbama člana 3. predviđena obaveza taksenom obvezniku da uz podnesak dostavi dokaz o plaćenju taksi, kao i dokaz o utvrđenoj vrijednosti nekretnine u vlasničkim sporovima o nekretninama, odnosno zahtjev za oslobađanje od plaćanja takse, ukoliko smatra da ispunjava zakonom propisane uslove.

Članom 4. je predviđeno postupanje suda u slučaju kada takseni obveznik ne ispunji svoje obaveze, pri čemu se posebno vodilo računa o poštivanju principa ugrađenih u međunarodne sporazume, kao što su Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Evropska konvencija o ljudskim pravima.

Ovi sporazumi obavezuju Bosnu i Hercegovinu, pa i ovaj Kanton, tako da se kroz ova zakonska rješenja nastojalo osigurati svakom pravo na nesmetan pristup sudu i pravo na pravično odlučivanje u građanskom postupku o njegovim građanskim pravima i obavezama pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, pod uslovom da kao takseni obveznik ispunji svoje obaveze u pogledu plaćanja sudskih taksi, iz kojih se djelimično finansira rad pravosudnih organa, ukoliko ne bude oslobođen od te obaveze.

2. U drugom dijelu Zakona (članovi 9. do 20.), regulisana su pitanja vezana za oslobađanje od plaćanja sudskih taksi, gdje se za razliku od važećeg Zakona o sudskim taksama, ne predviđa oslobađanje od plaćanja takse u krivičnom postupku po privatnoj tužbi iz razloga što novi Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine iz 2003. godine, uz sve kasnije izvršene izmjene tog Zakona, ne predviđa mogućnost vođenja krivičnog postupka po privatnoj tužbi.

Takođe, prilikom kreiranja ovih odredaba i odgovarajućih tarifnih stavova, imalo se u vidu da novi Zakon o parničnom postupku ne poznaje institut međupresude, te da je umjesto presude zbog izostanka, sada predviđena mogućnost donošenja presude zbog propuštanja, da je umjesto ranijeg postupka pred izbranim sudom, sada predviđen postupak pred arbitražom, te novi Zakon o stečajnom postupku i Zakon o likvidacionom postupku, koji ne predviđaju institute prinudnog poravnjanja i privremene uprave.

Decidno je regulisano ko, u kojim postupcima i za koje radnje, nije obavezan plaćati ili može biti oslobođen od obaveze plaćanja sudske takse, kao i način i postupak odlučivanja o oslobađanju od plaćanja takse, te je određeno ko vrši obračun i kontrolu plaćanja takse.

Ovim odredbama, koje u odnosu na važeći Zakon, u značajnom obimu sadrže nova i/ili detaljnije razrađena pojedina pitanja, nastoji se osigurati zakonito, objektivno i nepristrasno odlučivanje o tim pitanjima, s tim da obaveze taksenog obveznika budu primjerene težini i složenosti sudskog postupka. Izuzetak je predviđen u slučaju kada bi plaćanje sudske takse ugrozilo egzistenciju taksenog obveznika i članova njegove porodice, kada sud na pismeni zahtjev, a nakon utvrđivanja činjenica relevantnih za odlučivanje po tom zahtjevu, može osloboditi obveznika od plaćanja sudske takse.

3. Način utvrđivanja vrijednosti predmeta spora radi naplate sudske takse je regulisan u trećem dijelu ovog Zakona (članovi 20. do 31.), s tim da su u tom pogledu, pored određenih odredaba sadržanih u važećem Zakonu o sudskim taksama, u odnosu na pojedina pitanja ugrađena i nova rješenja.

Kako je ocijenjeno da katastarski prihod, odnosno zakupnina, nisu realan pokazatelj vrijednosti zemljišta ili zgrada, jer je uočeno da promjene boniteta zemljišta često nisu evidentirane u katastarskom operatu, niti se iskazuju stvarni podaci o visini zakupnine, značajnu novinu u ovom pogledu sadrži član 24. ovog zakona.

Pomenutim članom je predviđeno da se vrijednost predmeta u vlasničko-pravnim sporovima o nepokretnostima, određuje prema prometnoj vrijednosti nepokretnosti koja je predmet spora, s tim da se ta vrijednost utvrđuje na način kako je to propisano članom 10. stav 3. kantonalnog Zakona o porezu na promet nepokretnosti i prava («Službene novine TK», broj 11/01,13/01 i 13/03).

4. Dio četvrti sadrži odredbe kojima je regulisano postupanje suda i nadležnog poreznog organa u slučaju kada takseni obveznik u određenom roku ne plati sudsku taksu.

Ovdje cijenimo potrebnim istaći da su, u ovom pogledu, prethodno pribavljena mišljenja sudova, te Središnjeg i Kantonalnog poreznog ureda, pa su uz uvažavanje njihovih prijedloga izvršene određene korekcije u odnosu na odgovarajuće odredbe sadržane u nacrtu VSTV-a. Naime, dosadašnja praksa je pokazala da važeća rješenja u pogledu prinudne naplate sudskih taksi putem nadležnog općinskog organa uprave, iz više razloga nisu bila provodiva, tako da je to do sada kada je riječ o sudskim taksama bio najizraženiji problem.

Stoga bi predložena rješenja u ovom Zakonu, pored odredaba koje obavezuju na plaćanje takse u momentu podnošenja podneska, a u slučaju kada nije moguće u startu odrediti visinu sudske takse ili kada u pojedinom slučaju u toku postupka dođe do izmijenjenih okolnosti od kojih ovisi visina sudske takse, trebala rezultirati ispunjavanjem obaveza taksenih obveznika.

5. U petom dijelu su odredbama članova 32. do 37. regulisana pitanja vezano za povrat takse, skoro na isti način kao što je to u važećem zakonu, s tim što značajnu novinu predstavlja odredba člana 34., kojom je regulisan povrat takse u slučaju kada stranke kao način rješavanja spora izaberu postupak medijacije, koji predstavlja novi institut u parničnom postupku, te u tom postupku postignu sporazum.

6. Dio šesti sadrži jedan član 37., kojim je nadzor nad provedbom odredaba ovog zakona povjeren Ministarstvu finansija Kantona, što je opredijeljeno nadležnošću tog Ministarstva, kao i činjenicom da su sudske takse prihod Budžeta Kantona.

7. Na kraju, u posljednjem dijelu zakona sadržane su prelazne i završne odredbe kojima se na uobičajen način osigurava pravni kontinuitet važenja propisa, tako da je regulisano plaćanje takse u prelaznom periodu, prestanak primjene sadašnjeg i početak primjene novog Zakona o sudskim taksama.

Kada je riječ o Tarifi sudskih такси, koja čini sastavni dio ovog Zakona, potrebno je istaći da u pojediniim tarifnim stavovima ima promjena, te da su neki tarifni stavovi koji su sadržani u važećoj Tarifi izostavljeni, a neki ugrađeni, adekvatno promjenama koje su se u međuvremenu desile. Stoga cijenimo da nije potrebno posebno elaborirati pojedine tarifne stavove, koji su opredijeljeni Tarifom koju je razmatralo i prihvatilo VSTV, obzirom da je svrha donošenja ovog Zakona ujednačavanje normative u ovoj oblasti u cilju podjednagog tretmana taksenih obveznika.

Jedino odstupanje u predloženoj Tarifi je napravljeno kod tarifnog broja 12. stav (6), jer je ocijenjeno da u pogledu ovjera ugovora o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo treba zadržati postojeću taksu, radi jednakog tretmana onih koji su do sada okončali tu proceduru i onih kojima to tek predstoji

IV- Finansijska sredstva potrebna za realizaciju ovog Zakona

Za realizaciju ovog Zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Kantona, ali s obzirom da su sudske takse kantonalni budžetski prihod, te da ovaj Zakon sadrži odredbe kojima će se osigurati da takseni obveznici izmiruju svoje obaveze, realno je za očekivati povećanje priliva sredstava u Budžet po ovom osnovu.

U Tuzli, marta 2008. godine

OBRAĐIVAČ

MINISTARSTVO PRAVOSUĐE I UPRAVE